

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА**

Т. А. ПУШКАР

ПРОГРАМА І РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«НАЦІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА»

*(для студентів 4 курсу заочної форми навчання
галузі знань 0305 – «Економіка і підприємництво»
напряму підготовки 6.030509 – «Облік і аудит» і
6.030504 «Економіка підприємства»)*

Харків ХНАМГ 2010

Програма і робоча програма навчальної дисципліни **«Національна економіка»** (для студентів 4 курсу заочної форми навчання галузі знань 0305 – «Економіка і підприємництво» напряму підготовки 6.030509 – «Облік і аудит» і 6.030504 «Економіка підприємства»). /Харк. нац. акад. міськ. госп-ва, уклад.: Т.А. Пушкар, – Х.: ХНАМГ, 2010. – 28 с.

Укладач: Т.А. Пушкар

Рецензент: канд. екон. наук І.А. Островський

Рекомендовано кафедрою економіки підприємств міського господарства, протокол № 1 від 30 серпня 2010р.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	6
1.1. Мета, предмет та місце дисципліни	6
1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни	6
1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги	7
1.4. Рекомендована основна навчальна література.....	8
1.5. Анотація програми навчальної дисципліни.....	8
2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	10
2.1. Структура навчальної дисципліни.....	10
2.2. Тематичний план навчальної дисципліни.....	10
2.3. Розподіл часу за модулями і змістовими модулями та форми навчальної роботи студента.....	18
2.4. Розподіл часу самостійної навчальної роботи студента	20
2.5. Засоби контролю та структура залікового кредиту	21
2.6. Методи та критерії оцінювання знань.....	22
2.7. Інформаційно-методичне забезпечення.....	26

ВСТУП

Національні економіки не існують ізольовано в замкнутому просторі. Кожна з них виступає складовою світової економіки, але вступає в світове економічне співтовариство зі своєю структурою виробництва, різним рівнем відкритості, соціальною інфраструктурою тощо.

Пошук шляхів процвітання національної економіки і, на цій підставі, піднесення добробуту нації зумовлюють виділення теоретичних та практичних аспектів функціонування національної економіки в окремий курс. Його вивчення сприятиме подоланню фрагментарності знань щодо трансформаційних процесів в Україні, дозволить здійснювати дослідження у єдності «загального», «особливого» та «одиничного», дасть змогу студентам вийти на більш високий рівень розуміння якісно нових явищ та процесів.

Національна економіка є складною системою, яка сформована сукупністю взаємозв'язаних сфер, галузей і секторів народного господарства. Кожна країна створює умови для сталого розвитку економічної діяльності в цілому або в окремих її секторах. Все це можливо лише за умов наукового обґрунтування і розуміння об'єктивних процесів функціонування макроекономічних систем.

На сучасному етапі все більшої актуальності набувають питання формування в Україні самодостатньої національної моделі соціально-економічного розвитку. Саме тому постає необхідність формування у майбутніх фахівців в галузі економіки системи знань стосовно сутності, структури, напрямків розвитку національної економіки.

Приєднання України до Болонського процесу передбачає впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу (КМСОНП), яка є українським варіантом ECTS. Програма побудована за вимогами кредитно-модульної системи організації навчального процесу.

Програма навчальної дисципліни розроблена на основі:

ГСВО ОПП підготовки бакалавра за спеціальностями напряму 0501–«Економіка і підприємництво» 2006 р.

СВО ХНАМГ Навчальний план підготовки бакалавра напряму підготовки 6.030504 – «Економіка підприємства», 30.08.2007 р.

СВО ХНАМГ Навчальний план підготовки бакалавра напряму підготовки 6.030509 – «Облік і аудит», 30.08.2007 р.

Програма ухвалена кафедрою економіки підприємств міського господарства, протокол № 1 від 30.08.2010 р. та Вченою радою факультету післядипломної освіти та заочного навчання, протокол № 1 від 3 вересня 2010 р.

1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Мета, предмет та місце дисципліни

Мета: вивчення закономірностей та особливостей функціонування національної економіки порівняно з економіками інших країн.

Завдання: розкрити загальне та особливе в національній економічній системі, інституціональні чинники та їх вплив на специфіку економічного розвитку, функціональну роль держави в управлінні економікою та її інтеграцію у світове господарство.

Предмет: сукупність ресурсних, економічних, інституціональних та соціальних чинників, що визначають відмітні риси національної економіки та її специфіку функціонування.

Місце дисципліни в структурно-логічній схемі підготовки фахівця

Дисципліни, що передують вивченню даної дисципліни	Дисципліни, вивчення яких спирається на дану дисципліну
1) макроекономіка; 2) мікроекономіка; 3) історія економіки та економічної думки; 4) міжнародна економіка	1) Регіональна економіка; 2) Потенціал і розвиток підприємства 3) Стратегія підприємства

1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни

Модуль НАЦІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА (5,0 / 180)

(назва модулю)

(кількість кредитів/годин)

Змістові модулі (ЗМ):

ЗМ 1. Теоретичні основи розвитку національної економіки (1,0 / 36)

(кількість кредитів/годин)

Обов'язкові укрупнені навчальні елементи

1.1. Національна економіка: загальне та особливе.

1.2. Економічні теорії та базисні інститути національної економіки.

ЗМ 2. Інституціональні чинники та їх вплив на розвиток

національної економіки (1,5 / 54)

(кількість кредитів/годин)

Обов'язкові укрупнені навчальні елементи

2.1. Теорія суспільного добробуту та соціально-ринкової економіки.

- 2.2. Характеристика економічного потенціалу.
- 2.3. Інституціональні чинники розвитку національної економіки.
- 2.4. Функціонування інфраструктури національного ринку.

ЗМ 3. Функціональна роль держави та державного управління в розвитку національної економіки

(1,5 / 54)

(кількість кредитів/годин)

Обов'язкові укрупнені навчальні елементи

- 3.1. Державність та державне управління економікою.
- 3.2. Демократія, економічна свобода та економічний порядок.
- 3.3. Структурна перебудова національної економіки.
- 3.4. Програмування та прогнозування національної економіки.

ЗМ 4. Інтеграція національної економіки у світове господарство (1,0 / 36)

(кількість кредитів/годин)

Обов'язкові укрупнені навчальні елементи

- 4.1. Політика економічного зростання в національній економіці.
- 4.2. Інституціональні форми інтеграції у світове господарство.

1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги

Вміння та знання (за рівнями сформованості)	Сфери діяльності (виробнича, соціально- виробнича, соціально- побутова)	Функції діяльності у виробничій сфері (проектувальна, організаційна, управлінська, виконавська, технічна, інші)
Репродуктивний рівень: Ураховувати основні економічні закономірності у розвитку національної економіки.	Виробнича	Аналітична
Алгоритмічний рівень: Формувати й обробляти необхідну інформаційну базу щодо проблем розвитку національної економіки України.	Виробнича	Аналітична
Евристичний рівень: На основі аналізу економічних, політичних та інституціональних чинників розвитку національної економіки виявити загальні та особливі риси її розвитку.	Виробнича	Аналітична

1.4 Рекомендована основна навчальна література

1. Національна економіка: Навч. посібн. / за ред. В.М.Тарасевича. – К. ЦУЛ, 2009. – 280 с.
2. Круш П. В., Тульчинська С. О., Шашина М. В., та ін. Національна економіка: підручник для студ. вищих навч. закл. / К.: Каравела, 2008.
3. Національна економіка: навч. посібник./ Решетіло В.П. (заг. ред.). – Х.: Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. – Х.: ХНАМГ, 2009. – 386 с.
4. Державне регулювання економіки: Навч. посібник / С.М. Чистов, А.Є. Никифоров, Т.Ф. Куценко та ін. – К.: КНЕУ, 2005. - 440 с.
5. Леоненко П.М., Черепніна О.І. Сучасні економічні системи. – К.: Знання, 2006. - 430 с.
6. Аналіз національної економіки: Навч. посіб./ За ред. Г.О. Пухтаєвич. — К.: КНЕУ, 2005. — 254 с.

1.5 Анотація програми навчальної дисципліни

НАЦІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА

(назва дисципліни)

Мета вивчення: вивчення закономірностей та особливостей функціонування національної економіки порівняно з економіками інших країн.

Предмет вивчення: сукупність ресурсних, економічних, інституціональних та соціальних чинників, що визначають відмітні риси національної економіки та її специфіку функціонування.

Змістові модулі: теоретичні основи розвитку національної економіки; інституціональні чинники та їх вплив на розвиток національної економіки; функціональна роль держави та державного управління в розвитку національної економіки; інтеграція національної економіки у світове господарство.

NATIONAL ECONOMY

The purpose of studying: learning of the regularity and distinctive features of national economy functioning, comparatively with other countries economies.

The subject of discipline: the aggregate of resource, economic, institutional and social factors, which determine the specific features of national economy and its specific of functioning.

The submodules: theoretical bases of national economy development; institutional aspects of socially economic development of state; problems of economy state regulating; economic growth and problems of international collaboration.

НАЦИОНАЛЬНАЯ ЭКОНОМИКА

Цель изучения: изучение закономерностей и особенностей функционирования национальной экономики по сравнению с экономиками других стран.

Предмет дисциплин: совокупность ресурсных, экономических, институциональных и социальных факторов, определяющих отличительные черты национальной экономики и специфику её функционирования.

Модули содержания: теоретические основы развития национальной экономики; институциональные факторы и их влияние на развитие национальной экономики; функциональная роль государства и государственного управления в развитии национальной экономики; интеграция национальной экономики в мировое хозяйство.

2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Структура навчальної дисципліни

Заочна форма навчання

Призначення: підготовка спеціалістів	Напрям, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів, відповідних ECTS –5 Модулів – 1, КР Змістових модулів – 3 Загальна кількість годин – 180,0 КР	Галузь знань 0305 «Економіка і підприємництво» Напрям підготовки 6.030509 – «Облік і аудит» і 6.030504 “Економіка підприємства” Освітньо-кваліфікаційний рівень: Бакалавр	Нормативна Рік підготовки: 4-й Семестр: 7-й Лекції – 10 год. Практичні – 8 год. Самостійна робота – 162 год., з них КР – 15 год. Вид підсумкового контролю - іспит

Примітка: співвідношення кількості годин аудиторних занять і самостійної роботи становить 8,89% до 91,11%.

У процесі навчання студенти отримують необхідні знання під час проведення аудиторних занять: лекційних, практичних. Найбільш складні питання винесено на розгляд і обговорення під час практичних занять. Також велике значення в процесі вивчення і закріплення знань має самостійна робота студентів. Усі ці види занять розроблені відповідно до положень Болонської декларації.

2.2. Тематичний зміст навчальної дисципліни

ЗМ 1. Теоретичні основи розвитку національної економіки

1.1. Національна економіка: загальне та особливе

План

1. Предмет і задачі курсу
2. Основні економічні показники національної економіки
3. Особливості формування та розвитку національної економіки України

Ключові поняття

Національна економіка як наука, сутність національної економіки, структура національної економіки, моделі національної економіки, сучасна національна економіка, система макроекономічних показників, національний

ринок, народне господарство, інтеграційний тип еволюції, середовище національної економіки: природно-екологічне, економічне, політичне, соціальне, духовне, технологічний (техніко-економічний) уклад, соціальний уклад, соціально-економічний уклад, лібералізація, інституціоналізація, регіоналізація.

1.2. Економічні теорії та базисні інститути національної економіки

План

1. Поняття національної економіки в економічних теоріях та школах
2. Основні моделі національних економічних систем
3. Поняття перехідної економіки. Особливості моделі та основні показники розвитку національної економіки України
4. Регіональні аспекти розвитку національної економіки
5. Базисні інститути національної економіки

Ключові поняття

Німецька історична школа національної економіки, класична школа, теорії М. Вебера, моделі національної економіки, перехідна економіка, базисні інститути національної економіки.

Вектор економічної еволюції та трансформація економічних систем. Нелінійність, багатовимірність та плюралістичність економічного розвитку. Механізми трансформації господарських систем. Мета трансформаційних процесів. Системність перетворень в національній економіці. Особливості суспільного розвитку України.

Еволюція теорій регулювання національної економіки. Класична теорія саморегулювання. Кейнсіанство. Монетаризм. Теорія суспільного вибору. Неоокласичний синтез.

ЗМ 2. Інституціональні чинники та їх вплив на розвиток національної економіки

2.1. Теорія суспільного добробуту та соціально-ринкової економіки

План

1. Основні поняття теорії суспільного добробуту.
2. Особистий і суспільний добробут.

3. Ефективність і доцільність як критерії добробуту.
4. Соціальна політика.
5. Рівень і якість людського життя.

Ключові поняття

Економічна теорія добробуту. Співвідношення економічного та соціального в розвитку національної економіки. Соціальна стійкість та соціальна стабільність як ознака соціально орієнтованої економіки. Соціальний розвиток. Моделі соціальної політики. Соціальна політика української держави. Пріоритети соціальної політики.

Рівень та якість життя населення України. Основні соціально-економічні індикатори рівня життя: реальний ВВП на душу населення, грошові доходи і витрати, реальна заробітна плата, споживання основних продуктів харчування, природний приріст населення та середня тривалість життя, витрати бюджету на розвиток соціальної сфери. Структура і динаміка грошових доходів населення. Диференціація доходів населення.

Поняття людського розвитку. Методологія визначення індексу людського розвитку.

2.2. Характеристика економічного потенціалу

План

1. Сутність та структура економічного потенціалу національної економіки. Національне багатство.
2. Трудовий потенціал та його чинники. Оцінка цінності людини для національної економіки.
3. Природно-ресурсний потенціал.
4. Виробничий та науково-технічний потенціал

Ключові поняття

Потенціал, економічний потенціал країни, природно-ресурсний потенціал, виробного-технологічний потенціал, трудовий потенціал, науково-технічний потенціал, внутрішньоекономічний потенціал, експортний потенціал, цільова ефективність суспільного виробництва, ресурсна ефективність суспільного виробництва.

Людський потенціал національної економіки. Чинники формування людського потенціалу. Трудовий потенціал: структура та динаміка. Освітньо-кваліфікаційний рівень робочої сили. Конкурентоспроможність українського ринку праці.

Науково-технічний потенціал. Науково-технологічний та інноваційний розвиток в Україні: якісні та кількісні характеристики. Підтримка і стимулювання інноваційної діяльності. Пріоритетні напрями розвитку науки і техніки. Стан основних виробничих фондів в економіці України.

Природно-ресурсний потенціал. Економіко-географічні умови розвитку національної економіки. Класифікація природних ресурсів. Водні ресурси. Біологічні ресурси, фауна, флора. Земельні ресурси країни.

2.3. Інституціональні чинники розвитку національної економіки

План

1. Сутність інституціоналізму та його чинники.
2. Фінансові чинники розвитку національної економіки.
3. Інвестиційні чинники розвитку національної економіки.
4. Науково – технічні чинники розвитку національної економіки.
5. Соціальні чинники розвитку національної економіки.

Ключові поняття

Інституційні основи ринкової економіки. Інститути та економічний розвиток. Значення інститутів. Інституційна структура, її елементи та роль в розвитку національної економіки. Система правил та інститутів. Ієрархія інститутів та інституційне середовище.

Інституційні зміни національної економіки: загальна характеристика та механізми. Формування інституційного базису національної економіки. Лібералізація економіки. Реформа відносин власності та утворення капіталу. Власність в системі національної економіки. Подолання монополізму та формування конкурентного середовища. Конкуренція і монополія в економіці України. Розвиток підприємництва. Великий та малий бізнес в національній економіці. Становлення ринків та ринкової інфраструктури.

2.4. Функціонування інфраструктури національного ринку

План

1. Сутність національного ринку.
2. Функції інфраструктури національного ринку.
3. Складові національного ринку.

Ключові поняття

Національний ринок: методологія та методика аналізу. Основні індикатори та умови функціонування товарного ринку. Конкурентне середовище на товарних ринках національної економіки. особливості конкурентного середовища в умовах перехідної економіки, передумови ефективної конкуренції.

Аналіз конкуренції на товарних ринках. основні показники вимірювання діяльності основних товарних ринків:

Структура ринків в національній економіці: ринок товарів, ринок послуг, ринок житла (нерухомості), ринок засобів виробництва, ринок грошей, валюти, ринок цінних паперів, ринок інвестицій, ринок робочої сили, ринок інновацій, ринок інтелектуального продукту. Фондовий ринок.

Сучасна інфраструктура ринку. Інфраструктура ринку як фактор ефективності конкурентного середовища. Трансакційні витрати учасників ринку.

ЗМ 3. Функціональна роль держави та державного управління в розвитку національної економіки

3.1. Державність та державне управління економікою

План

1. Держава та економіка: форми та нові тенденції в їх взаємодії.
2. Сутність, характерні риси, принципи побудови та завдання системи державного управління.
3. Система органів державного управління національною економікою та її функції.
4. Проблеми становлення ефективної системи державного управління економікою України.

Ключові поняття

Державність, суверенітет, державне регулювання економіки (ДРЕ); фактори встановлення співвідношення регулюючих механізмів національної економіки; ринкове саморегулювання; недоліки ринкового саморегулювання; функції держави; інститути громадянського суспільства, громадянське регулювання: зміст, об'єкти, типологія суб'єктів; триєдине регулювання національної економіки: зміст, об'єкти; національна модель регулювання економіки, правові методи регулювання, адміністративні методи регулювання, економічні методи регулювання.

3.2. Демократія, економічна свобода та економічний порядок

План

1. Демократія й демократизація національної економіки.
2. Економічна свобода й її вплив на соціально-економічні процеси.
3. Економічна свобода та економічний порядок.

Ключові поняття

Демократія, економічна свобода та економічний порядок. Інститут соціального партнерства. Трипартизм.

Модифікація ролі та функцій держави в національній економіці. Якість макроекономічного управління. Прозорість процедури прийняття рішень. Рівноправність доступу до інформації. Дієвість правових і судових процедур. Нормативно-правове закріплення інституційних перетворень.

3.3. Структурна перебудова національної економіки

План

1. Сутність економічної структури.
2. Види економічної структури.
3. Особливості економічної структури України.
4. Структурна перебудова і структурні зрушення.

Ключові поняття

Діяльнісно-видова і галузева структура економіки, структурні зрушення, фактори структурних зрушень, високотехнологічні галузі промисловості,

структурна політика таргетування, галузі – національні пріоритети чиники відбору пріоритетних галузей, інвестиційна політика, показники інвестиційної діяльності, національна інноваційна система, інноваційна політика, національна модель інноваційного розвитку.

Методи аналізу структури національної економіки. Міжгалузевий баланс виробництва і розподілу продукції та послуг (МГБ). Схема балансу, характеристика його квадрантів. Кінцева та проміжна продукція, їх співвідношення, значення для аналізу економічної діяльності.

Міжгалузевий народногосподарський комплекс країни: промислове виробництво, агропромисловий сектор, транспортний комплекс, торгівля.

3.4. Програмування та прогнозування національної економіки

План

1. Сутність і види макроекономічного прогнозування.
2. Макроекономічне планування. Види планів.
3. Державне програмно-цільове планування.
4. Стратегія розвитку національної економіки України.

Ключові поняття

Сутність та призначення макроекономічних прогнозів. Функції макроекономічного прогнозування. Науковий аналіз та його етапи. Ретроспекція, діагноз, перспекція. Альтернативні сценарії макроекономічних прогнозів. Система прогнозів. Методи та моделі економічного прогнозування.

Наукові основи макроекономічного планування. Прогноз і план. Макроекономічні плани. Роль і функції плану. Директивне та індикативне планування. Система планів.

Сутність соціально-економічного програмування. План і програма. Цілі макроекономічного програмування. Принципи розробки програм. Блоки, види та рівні програм. Світовий досвід програмування соціально-економічного розвитку. Антикризові, структурні, соціальні, науково-технічні, регіональні програми.

ЗМ 4. Інтеграція національної економіки у світове господарство

4.1. Політика економічного зростання в національній економіці

План

1. Національне відтворення. Види відтворення.
2. Сутність політики економічного зростання.
3. Економічне зростання і економічний розвиток.
4. Інституційне регулювання економіки розвитку.

Ключові поняття

Національне відтворення, загальні, специфічні та одиничні риси національного відтворення, відтворювальна структура, економічний розвиток, прогресивний економічний розвиток, економічне зростання, «якість життя», чистий економічний добробут, експорторозширююче зростання, розорююче зростання, імпортоване зростання, постіндустріальне економічне зростання.

Стратегія економічного розвитку. Стратегічна модель економічного розвитку України. Стійкий розвиток та економічне зростання. Світовий досвід. Джерела економічного зростання національної економіки України.

Методика визначення основних показників закономірностей розвитку економіки як предмету аналізу.

4.2. Інституціональні форми інтеграції у світове господарство

План

1. Відкритість національної економіки і конвертованість моделей національних економічних систем.
2. Стратегія розвитку національної економіки і управління в умовах глобалізації.
3. Принципи інтеграції національної економіки у світову економічну систему.
4. Конкурентоспроможність національної економіки та методи її оцінки.
5. Інституціональні чинники формування безпеки національної економіки.

Ключові поняття

Моделі національної відкритої економіки, екзогенно-залежна модель розвитку, ендогенно-орієнтована модель розвитку, теорія «нового міжнародного поділу праці», факторна модель національної конкурентоспроможності, інноваційна модель національної конкурентоспроможності, динамічні переваги, виміри міжнародної інтеграції, економічна безпека країни, економічна незалежність країни, види загроз економічній безпеці країни, напрями зовнішньоекономічної політики України.

2.3 Розподіл часу за модулями і змістовими модулями та формами навчальної роботи студента

Модулі (семестри) та змістові модулі	Всього, кредит / годин	Форми навчальної роботи				
		Лекц.	Сем., практ.	СРС	Інд. робота	Під- сумк. контр.
ЗМ 1. Теоретичні основи розвитку національної економіки	<u>1,0/36</u>	2	-	34	-	-
ЗМ 2. Інституціональні чинники та їх вплив на розвиток національної економіки	<u>1,5 / 54</u>	2	4	48	-	-
ЗМ 3. Функціональна роль держави та державного управління в розвитку національної економіки	<u>1,5 / 54</u>	4	4	48	-	-
ЗМ 4. Інтеграція національної економіки у світове господарство	<u>1,0 / 36</u>	2	-	34		
РАЗОМ	5,0/180	10	8	162	-	-

2.3.1 Лекційний курс (заочне навчання)

Зміст	Кількість годин за напрямом (шифр, аббревіатура)
	6.030504 - ЕП 6.030509 - ОіА
1	2
ЗМ 1. Теоретичні основи розвитку національної економіки	2
1.1. Національна економіка: загальне та особливе	2
1.2. Економічні теорії та базисні інститути національної економіки	-
ЗМ 2. Інституціональні чинники та їх вплив на розвиток національної економіки	2
2.1. Теорія суспільного добробуту та соціально-ринкової економіки	2
2.2. Характеристика економічного потенціалу	-

Продовження табл.

1	2
2.3. Інституціональні чинники розвитку національної економіки	-
2.4. Функціонування інфраструктури національного ринку	-
ЗМ 3. Функціональна роль держави та державного управління в розвитку національної економіки	4
3.1. Державність та державне управління економікою	2
3.2. Демократія, економічна свобода та економічний порядок	-
3.3. Структурна перебудова національної економіки	2
3.4. Програмування та прогнозування національної економіки	-
ЗМ 4. Інтеграція національної економіки у світове господарство	2
4.1. Політика економічного зростання в національній економіці	2
4.2. Інституціональні форми інтеграції у світове господарство	-
РАЗОМ	10

2.3.2 Практичні (семінарські) заняття (заочне навчання)

Зміст	Кількість годин за напрямом (шифр, аббревіатура)
	6.030504 - ЕП 6.030509 - ОіА
1	2
ЗМ 1. Теоретичні основи розвитку національної економіки	-
1.1. Національна економіка: загальне та особливе	-
1.2. Економічні теорії та базисні інститути національної економіки	-
ЗМ 2. Інституціональні чинники та їх вплив на розвиток національної економіки	4
2.1. Теорія суспільного добробуту та соціально-ринкової економіки	-
2.2. Характеристика економічного потенціалу	2
2.3. Інституціональні чинники розвитку національної економіки	-
2.4. Функціонування інфраструктури національного ринку	2
ЗМ 3. Функціональна роль держави та державного управління в розвитку національної економіки	4

Продовження табл.

1	2
3.1. Державність та державне управління економікою	-
3.2. Демократія, економічна свобода та економічний порядок	-
3.3. Структурна перебудова національної економіки	2
3.4. Програмування та прогнозування національної економіки	2
ЗМ 4. Інтеграція національної економіки у світове господарство	-
4.3. Політика економічного зростання в національній економіці	-
4.4. Інституціональні форми інтеграції у світове господарство	-
РАЗОМ	8

2.4. Самостійна навчальна робота студента (форми самостійної роботи, обсяг у годинах)

Форми самостійної роботи (за змістовими модулями)	Години	Форма звіту
1	2	3
ЗМ 1. Теоретичні основи розвитку національної економіки	34	
1. Огляд основної та додаткової літератури	6	Конспект
2. Вивчення категорій	6	Конспект
3. Вивчення окремих питань з навчальних елементів “ Економічні теорії та базисні інститути національної економіки”	6	Конспект
4. Розгляд контрольних запитань і прикладів тестових завдань	6	Відповіді у зошиті для практичних занять
5. Підготовка до іспиту	10	Відповіді у зошиті для практичних занять
ЗМ 2. Інституціональні чинники та їх вплив на розвиток національної економіки	48	
1. Огляд основної та додаткової літератури	10	Конспект
2. Вивчення категорій	5	Конспект
3. Вивчення окремих питань з навчальних елементів “ Інституціональні чинники розвитку національної економіки ” та “ Теорія суспільного добробуту та соціально-ринкової економіки”	10	Конспект
4. Розгляд контрольних запитань і прикладів тестових завдань	10	Відповіді у зошиті для практичних занять
5. Підготовка тексту контрольної роботи	5	Текст
6. Підготовка до іспиту	8	Відповіді у зошиті для практичних занять

Продовження табл.

1	2	3
ЗМ 3. Функціональна роль держави та державного управління в розвитку національної економіки	46	
1. Огляд основної та додаткової літератури	8	Конспект
2. Вивчення категорій	5	Конспект
3. Вивчення окремих питань з навчальних елементів “ Демократія, економічна свобода та економічний порядок”, “Програмування та прогнозування національної економіки”, “ Структурна перебудова національної економіки”	10	Конспект
4. Розгляд контрольних запитань і прикладів тестових завдань	10	Відповіді у зошиті для практичних занять
5. Підготовка тексту контрольної роботи	5	
6. Підготовка до іспиту	8	
ЗМ 4. Інтеграція національної економіки у світове господарство	34	
1. Огляд основної та додаткової літератури	5	Конспект
2. Вивчення категорій	5	Конспект
3. Вивчення окремих питань з навчальних елементів “Світовий ринок товарів і послуг”, та “Міжнародна трудова міграція”	10	Конспект
4. Розгляд контрольних запитань і прикладів тестових завдань	5	Відповіді у зошиті для практичних занять
5. Підготовка тексту контрольної роботи	5	
6. Підготовка до іспиту	4	
РАЗОМ	162	

2.5. Засоби контролю

2.5.А. Засоби і форми поточного контролю (Контрольні роботи, тестування та ін.)

Види контролю та їх стислий зміст	
1	Виконання контрольної роботи, вибіркове опитування на практичних заняттях

2.5.Б. Засоби і форми підсумкового контролю

Види контролю та їх стислий зміст	
1	Екзамен за екзаменаційними білетами, які включають тритеоритичні питання

2.6. Методи та критерії оцінювання знань

Для визначення рівня засвоєння студентами навчального матеріалу використовують такі форми та методи контролю і оцінювання знань:

поточний контроль на практичних заняттях, контроль виконання контрольної роботи, поточне тестування при проведенні аудиторних занять;
підсумковий контроль - складання екзамену.

При оцінюванні вмінь і знань з дисципліни «Національна економіка» студентів, що навчаються на заочній формі навчання, кредитно-модульної системи організації навчального процесу (КМСОНП), що є українським варіантом ECTS, використовується частково (у вигляді поточного тестування на практичних заняттях). Ця система базується на здійсненні наскрізного поточного контролю на аудиторному занятті у відповідності до його форми (лекційної, практичної).

Навчальним планом з дисципліни «Національна економіка» передбачено складання екзамену. Для оцінювання знань використовують чотирибальну національну шкалу..

Порядок здійснення поточного оцінювання знань студентів.

Поточне оцінювання знань студентів здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Об'єктами поточного контролю є:

- виконання завдань на практичних заняттях;
- виконання завдань поточного контролю.

Робота студентів на практичних заняттях оцінюється за 4-бальною системою.

При оцінюванні виконання практичних завдань увага приділяється їх якості й самостійності.

Проведення підсумкового контролю. Умовою допуску до екзамену є позитивні оцінки з поточного контролю знань, насамперед активності на практичних заняттях і виконання контрольної роботи.

Оцінка “відмінно” відповідає високому рівню компетенції: виставляється студентові, який виявив повне знання з поставлених питань, вільно володіння матеріалом, логічно та ґрунтовно відповідає на поставлені питання, вміє застосувати отримані знання для аналізу сучасних світогосподарських явищ та тенденцій.

Оцінка “добре” відповідає достатньому рівню компетенції: виставляється студенту, який виявив повне знання з поставлених питань, але припускається логічної непослідовності або не може застосувати отримані знання при практичному розв’язанні сучасних проблем міжнародної економічної діяльності. При цьому, студент вміє виправити неточності відповіді після зауваження викладача та застосувати знання на практиці.

Оцінка “задовільно” відповідає середньому рівню компетенції: виставляється студенту, який виявив знання суттєвих елементів навчального матеріалу, з незначними помилками, але має необхідні знання, щоб виправити їх з допомогою викладача.

Оцінка “незадовільно” виставляється якщо студент не володіє знанням суттєвих елементів навчального матеріалу, припускається грубих помилок.

Перелік питань до іспиту
з курсу **“Національна економіка”**
для студентів напрямів 6.030504 “Економіка підприємства”,
6.030509 «Облік і аудит»

1. Національна економіка як явище соціально-економічної реальності.
2. Предмет дослідження національної економіки як галузі знань. Основні економічні науки, з якими національна економіка має тісні взаємозв'язки.
3. Основні моделі національної економіки.
4. Сутність та основні складові економічної системи.
5. Поняття перехідної економіки та особливості її становлення в Україні.
6. Характеристика змішаної економіки.
7. Національне багатство суспільства та національний дохід.
8. Граничний продукт в системі макроекономічних рахунків.
9. Стратегія розвитку національної економіки.
10. Основні принципи визначення національного багатства в традиційному і розширеному розумінні.
12. Процес накопичення національного багатства в Україні на початку ХХІ ст.
13. Природно-ресурсний потенціал та його класифікація.
14. Основні характеристики демографічного потенціалу України.

15. Регіональні відмінності відтворення населення та його основні показники.
16. Чинники працересурсного потенціалу регіону
17. Характеристика типів регіональних ринків праці України.
18. Характеристика сфер діяльності людини, в яких поступ НТП є більш вагомим.
19. Методика оцінки рівня розвитку матеріальної бази організацій, які виконують наукові та науково-технічні розробки в регіонах України.
20. Особливості розвитку інноваційної діяльності в Україні на сучасному етапі.
21. Суть поняття „господарський комплекс національної економіки”.
22. Основні підсистеми господарського комплексу України.
23. Соціальна інфраструктура та її складові.
24. Основні підсистеми, з яких складається промисловий комплекс України.
25. Основні фактори, що впливають на структуру та діяльність суб'єктів агропромислового комплексу України.
26. Побутове обслуговування населення.
27. Підсистеми у сфері транспорту в Україні.
28. Особливості розвитку галузі зв'язку в Україні.
29. Соціально-споживацький комплекс України.
30. Сфера торгівлі та громадського харчування в Україні.
31. Визначення категорій "економічне зростання" і "економічний розвиток".
32. Економічне зростання та його форми.
33. Значення економічного зростання.
34. Показники вимірювання економічного зростання.
35. Ознаки типів економічного зростання.
36. Основні фактори економічного зростання.
37. Індекс людського розвитку.
38. Загальна характеристика моделей економічного зростання.
39. Чинники нагромадження капіталу, приросту населення та технічного прогресу.
40. Економічний цикл та його фази.
41. Сутність і характеристика механізму ринкового саморегулювання.
42. Концепції невтручання держави в економіку.
43. Якісні характеристики малого бізнесу.
44. Державне регулювання економіки та його форми.
45. Суть та інструменти фіскальної політики держави.
46. Характеристика малого бізнесу в Україні.
47. Сутність економічної свободи та демократії.
48. Корпоративний сектор в Україні та його особливості.
49. Сутність підприємництва.
50. Корпоративний механізм господарювання.
51. Програма розвитку країни.
52. Сутність і види програмування.
53. Особливості цільових комплексних програм.
54. Довго-, середньо- та короткострокові програми економічного і соціального розвитку національної економіки.
55. Програми розвитку міжнародних зв'язків.
56. Економічний прогноз.

57. Суть макроекономічного прогнозування.
58. Джерела прогнозової інформації.
59. Спільні й відмінні риси пошукового та нормативного прогнозів.
60. Основні принципи макроекономічного прогнозування.
61. Проблеми сталого розвитку держави.
62. Принцип та ідеї сталого розвитку суспільства.
63. Основні категорії концепції сталого розвитку суспільства.
64. Зміст категорії сталого розвитку.
65. Тип цивілізації, який найбільше відповідає природі сталого розвитку.
66. Показники якості життя людини.
67. Співвідношення концепції сталого розвитку України з національними інтересами українського народу.
68. Основні напрями і пріоритети забезпечення сталого розвитку в Україні.
69. Специфіка сучасної економічної ситуації в Україні.
70. Духовні засади сталого розвитку України.
71. Рушійна сила інтеграційних процесів в національній економіці.
72. Проблеми інтеграції України до світового господарства.
73. Місце України у світовій економіці XXI століття?
74. Форми і механізми економічної інтеграції незалежної України до світового господарства.
75. Шляхи інтеграції національної економіки України у світове господарство.
76. Світове господарство та його характеристика.
77. Вільні економічні зони.
78. Нові ринки, що сформовані у світовому господарстві під впливом інтеграційних процесів.
79. Сучасні форми інтеграції до світового господарства.
80. Фактори економічної інтеграції у світове господарство провідних країн світу.
81. Відмінність між національною та економічною безпекою.
82. Основні структурні елементи економічної безпеки.
83. Теорія, яка лежить в основі вчення про економічну безпеку.
84. Основні напрями реалізації економічної безпеки в Україні.
85. Критерії класифікації економічних інтересів країни.
86. Основні загрози для економічної безпеки України.
87. Значення розрахунку рівня ризику для національної економічної безпеки.
88. Національні ризики та їх складові.
89. Стратегічні ризики та їхні особливості.
90. Механізм управління стратегічними ризиками у розрізі національної безпеки.

2.7. Інформаційно-методичне забезпечення

Бібліографічні описи, Інтернет адреси	ЗМ, де застосовується
1. Рекомендована основна навчальна література (підручники, навчальні посібники, інші видання)	
1. Національна економіка: Навч. посібн. / за ред. В.М.Тарасевича. – К. ЦУЛ. 2009. – 280 с.	ЗМ1, ЗМ 2, ЗМ 3, ЗМ 4
2. Мельникова В.І. Національна економіка: Навчальний посібник/ І.В. Мельникова. – К.: ЦУЛ. – 2011. – 248 с.	ЗМ1, ЗМ 2, ЗМ 3, ЗМ 4
3. Круш П. В., Тульчинська С. О., Шашина М. В., та ін. Національна економіка: підручник для студ. вищих навч. закл. / К. : Каравела, 2008.	ЗМ1, ЗМ 2, ЗМ 3.
4. Державне регулювання економіки: Навч. посібник / С.М. Чистов, А.Є. Никифоров, Т.Ф. Куценко та ін. – К.: КНЕУ, 2005. 440 с.	ЗМ 2, ЗМ 3.
5. Леоненко П.М., Черепніна О.І. Сучасні економічні системи. – К.: Знання, 2006, 430 с.	ЗМ1, ЗМ 2, ЗМ 3.
6. Тищенко О. П., Никифоров А. Є., Куценко Т. Ф., та ін. Національна економіка: тексти лекцій / А.Г. Савченко (заг.ред.). — К. : КНЕУ, 2007.	ЗМ1, ЗМ 2, ЗМ 3, ЗМ 4
7. Національна економіка: навч. посібник./ Решетіло В.П. (заг. ред.). – Х.: Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. – Х.: ХНАМГ, 2010. – 386 с.	ЗМ1, ЗМ 2, ЗМ 3.
2. Додаткові джерела (довідники, нормативні видання, сайти Інтернет тощо)	
1. Голиков А.П., Казакова Н.А. Економіка України: фактори виробництва, галузева структура, розміщення, тенденції розвитку. Навчальний посібник. – Х.: ХНУ, 2005, - 238 с.	ЗМ1, ЗМ 2.
2. Ковальчук В.М. Структурна перебудова національної економіки в контексті інноваційного розвитку. К, 2005 – 240 с.	ЗМ 2, ЗМ 3.
3. Корниенко О.В. Национальная экономика. – СПб.: Питер, 2008 . – 256 с.	ЗМ 1, ЗМ 2.
4. Национальная экономика: учебник / Под ред. П.В.Савченко. – М.: Экономист, 2005. – 813 с.	ЗМ 1, ЗМ 2.
5. Буряковський В. В. Національна економіка: навч. посібник / Дніпропетровський національний ун-т. — Д. : Наука і освіта, 2007.	ЗМ 1, ЗМ 2, ЗМ 3, ЗМ 4.
6. Гальчинський А.С. Стратегія економічного і соціального розвитку України (2004-2015 роки) “Шляхом європейської інтеграції”: [авт. кол.: А.С.Гальчинський, В.М. Геєць та ін.]; Нац. ін-т стратег. дослідж., Ін-т екон. прогнозування НАН України, М-во економіки та з питань європейської інтеграції України. – К.: ІВЦ Держкомстату України, 2004. – 416 с.	ЗМ 2, ЗМ 3.
7. Геєць В.М. Моделі і методи соціально-економічного прогнозування / В.М.Геєць, Т.С. Клебанова, О.І. Черняк, В.В. Іванов, Н.А. Дубровіна, А.В.Ставицький.—Х.: ВД «Інжек», 2005. – 396 с.	ЗМ 2, ЗМ 3.

Бібліографічні описи, Інтернет адреси	ЗМ, де застосовується
8. Глобалізація та безпека розвитку. / О.Г. Білорус, Д.Г. Лук'яненко та ін.; Керівник авторського колективу і наук. ред. О.Г. Білорус. – К.: КНЕУ. – 2001. – С.415–438.	ЗМ 4.
а. http://www.kmu.gov.ua	ЗМ 1, ЗМ 2, ЗМ 3, ЗМ 4.
б. http://www.rada.gov.ua	ЗМ 1, ЗМ 2, ЗМ 3, ЗМ 4.
с. http://www.me.gov.ua	ЗМ 1, ЗМ 2, ЗМ 3, ЗМ 4.
д. http://www.minfint.gov.ua	ЗМ 1, ЗМ 2, ЗМ 3, ЗМ 4.
е. http://www.ssmc.gov.ua	ЗМ 1, ЗМ 2, ЗМ 3, ЗМ 4.
ф. http://www.ukrstat.gov.ua	ЗМ 1, ЗМ 2, ЗМ 3, ЗМ 4.
г. http://www.worldbank.org.ru	ЗМ 4.
<p style="text-align: center;">3. Методичне забезпечення (реєстр методичних вказівок, інструкцій до лабораторних робіт, планів семінарських занять, комп'ютерних програм, відео-аудіо-матеріалів, плакатів тощо)</p>	
Національна економіка: методичні вказівки для виконання контрольної роботи (для студентів 4 курсу за галузі знань 0305 - “Економіка і підприємництво” . Укл.: Пушкар Т.А.-ХНАМГ, 2010.	

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

ПУШКАР Тетяна Андріївна

Програма і робоча програма навчальної дисципліни «**Національна економіка**» (для студентів 4 курсу заочної форми навчання галузі знань 0305 – «Економіка і підприємництво» напряму підготовки 6.030509 – «Облік і аудит» і 6. 030504 «Економіка підприємства»)

Комп'ютерне верстання: Н.М. Колісник

План 2010, поз. 350 Р

Підп. до друку 09.11.2010 р.

Формат 60x84 1/16

Друк на ризографі

Ум. друк. арк. 1,2

Тираж 15 пр.

Зам. № 6697

Видавець і виготовлювач:

Харківська національна академія міського господарства,
вул. Революції, 12, Харків, 61002

Електронна адреса: rectorat@ksame.kharkov.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи: ДК №731 від 19.12.2001